

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

ÀREA DE PROGRÉS HUMÀ
REGIDORIA DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ
REGIDORIA D'EDUCACIÓ I UNIVERSITAT POPULAR

Crash

Guia didàctica

col·lisió

compromiso social
Bancaja

centro de apoyo a la inmigración

www.valencia.es/bienestarsocial/benestarsocial

TEXT AMB
LLENGUATGE
NO SEXISTA

Crash *Guià didàctica*
col·lisió

PRESENTACIÓ**MARTA TORRADO DE CASTRO**TINENT D' ALCALDE
ÀREA DE PROGRÉS HUMÀ

Des de l'Ajuntament de València, en el nostre interès per promoure la convivència social intercultural a la ciutat a fi d'establir unes bases de futur, per quart any consecutiu, hem organitzat el projecte denominat Divercinema.

En esta quarta edició l'Ajuntament de València, com cada any, per a celebrar el Dia Mundial de la Tolerància, aborda la complexitat del racisme utilitzant, de la mateixa manera que en edicions anteriors, els mitjans audiovisuals com a ferramenta per raó de les potencialitats didàctiques que tenen.

El cine és una eficaç via de transmissió de valors. El llenguatge audiovisual és un sistema de representació que genera discursos i atorga significats als objectes i pràctiques de la vida quotidiana. Amb el cine podem adquirir imatges que s'incorporen al nostre pensament, en definitiva, significats que influïxen en les nostres pràctiques socials.

Guia didàctica **Crash** Col·lisió

5

El llargmetratge seleccionat per a esta edició, **Crash (Col·lisió)**, és una pel·lícula nord-americana, dirigida per Paul Haggis, que va ser guanyadora de tres premis Óscar en l'edició de 2005, incloent-hi l'Oscar a la millor pel·lícula, Oscar al millor guió original i Oscar al millor muntatge. Per a complementar el visionat del film, també com en cada edició, s'ha elaborat una guia didàctica que aborda la complexitat del racisme, per a propiciar l'anàlisi i la reflexió tant de les causes com de les conseqüències que els prejudis racistes tenen per a les persones o grups.

La guia didàctica que presentem consta d'activitats prèvies al visionat de la pel·lícula i d'activitats per a realitzar a l'aula després de la sessió de cine. Este ventall de fitxes didàctiques permetrà disposar d'una ferramenta per a treballar en l'aula que done sentit a l'activitat; relacionar els temes a tractar; fomentar l'anàlisi crítica de la realitat i aproximar a la comprensió d'altres realitats socioculturals des dels valors d'igualtat i tolerància.

La guia didàctica pre-visionat ha sigut realitzada per Ana Llorens Oscat, tècnica de la Secció de Projectes Educatius de la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de València. La guia didàctica postvisionat ha sigut dissenyada per Nuria Cortina Castelló i va formar part del seu projecte en el mòdul pràctic final de la llicenciatura de Pedagogia (Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació de València).

El material elaborat està dirigit a l'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat, Cicles Formatius i altres modalitats de la formació d'adults.

Confiam que este treball siga d'utilitat educativa i els informem que també es podrà obtenir en format electrònic en la web municipal (www.valencia.es)

1 / FITXA TÈCNICA

Títol original: Crash

Direcció: Paul Haggis

Guió: Paul Haggis, Robert Moresco

Fotografia: James Muro

Música: Mark Isham

Producció: Cathy Schulman, Tom Nunan, Bob Yari, Don Cheadle y Mark R. Harris

Any d'estrena a Espanya: 2006

Nacionalitat: EEUU

Interpretació: Brendan Fraser y Sandra Bullock (fiscal del districte Rick Cabot i Jean Cabot), Don Cheadle (Detective Graham Waters), Jennifer Esposito (Detectiu Ria), Matt Dillon (Sargento Jack Ryan), William Fichtner (Jake Flanagan), Terrence Howard i Thandie Newton (Cameron Thayer i Christine Thayer), Ludacris (Anthony), Ryan Phillippe (agent Thomas Hansen), Michael Peña i Ashlyn Sánchez (Daniel, el manyà, i Lara, la seua filla), Larenz Tate (Peter Waters, hermano del Detective), Shaun Tour i Bahar Soomekh (Farhad, iranià propietari de la botiga, i la seua filla Dorri).

Distribuïdora: Lions Gate Films

Web oficial: www.crashfilm.com

Gènere: Drama, racisme, històries entrecruades

Duració: 113 min.

Premis i nominacions

Premi David de Donatello 2006:

Guanyadora a Millor pel·lícula estrangera

Premi del sindicat d'actors/actrius 2006:

Guanyadora al Millor repartiment

Premi Hollywood Film Festival 2006:

Guanyadors a Millor repartiment

Premi Bafta 2006:

Guanyadora a la Millor actriu de repartiment Thandie Newton

Guanyadora al Millor guió original Paul Haggis i Robert Moresco

Premi Globus d'Or 2006:

Candidat a Millor actor de repartiment Matt Dillon

Candidat a Millor guió Paul Haggis i Robert Moresco

Premis Òscar 2006:

Guanyadora a la Millor pel·lícula

Guanyadora al Millor guió original Paul Haggis i Robert Moresco

Guanyadora al Millor muntatge Hughes Winbome

Candidata a la Millor direcció Paul Haggis

Candidata al Millor actor de repartiment Matt Dillon

Candidata a la Millor cançó original Kathleen 'Bird' Cork per In the Deep

2/ SINOPSI

Crash és una pel·lícula composta per diverses històries, les quals aniran entrellaçant-se entre si a mesura que avança. És un drama, que comença amb sis històries teòricament independents i que posteriorment el destí les acabarà unint". El film comença amb un flashback, és a dir, tot el que se'ns explica es produïx un dia anterior al moment en què s'inicia la trama argumental. La primera escena, el crim d'un jove afroamericà al costat d'una carretera de los Àngeles, mostra el final de la pel·lícula sense donar-nos la relació existent entre els/les protagonistes principals. Mentre passen els minuts, les diferents històries es van omplint d'emocions causades per una discriminació injusta i unas/uns protagonistes amb grans prejuís. Cada història, lligada a un espai, un escenari concret, ens mostra com un fet desencadena un altre, i, així, successivament. Inicialment ens presenta els/les protagonistes amb les seues respectives problemàtiques. A continuació, va desenrotllant el fil argumental enllaçant les històries de les/dels protagonistes que ens ha presentat. Finalment, conclou l'entramat tancant tots els esdeveniments i donant-nos a conèixer la relació entre els /les qui la protagonitzen i el flashback realitzat en els primers minuts del llargmetratge. Plasmant el racisme, la ira, l'esperança, la mort, el sacrifici, i la tragèdia, entre altres, el final deixa una pel·lícula tancada a nivell de la trama argumental, però oberta a la reflexió sobre estos aspectes de rellevància actual.

8

crash_ Guia didàctica _ (col·lisió)

3/ **GUIA** **DIDÀCTICA**

JUSTIFICACIÓ PEDAGÒGICA

Blancs, negres, persones d'origen llatí, coreans i iranians protagonitzen un escenari marcat pel racisme del segle XXI. En esta societat, en la majoria dels casos, les fòbies racials tendixen a alimentar la paranoia col·lectiva de tota comunitat multiètnica, on els conceptes d'integració i mescla són una utopia inaccessible."

Esta pel·lícula és una bona ferramenta per a treballar el racisme i la intolerància, i afavorir la integració de les persones immigrants. El fet de mostrar com les accions d'un poden repercutir en la vida de les altres persones, proporciona un sentiment d'empatia que cal explotar per a aconseguir la interiorització dels valors principals a treballar en educació, com són la igualtat, la tolerància, la solidaritat i la cooperació."

Treballarem per separat les 6 històries que s'entrellacen per a detectar quins són els conflictes, analitzar perquè sorgixen i intentar adaptar-los a la nostra societat, per a poder comprendre els rols de les/dels protagonistes i aspectes a millorar.

— 9 —

OBJECTIUS PEDAGÒGICS

- Per mitjà de la visualització de la pel·lícula intentar que l'alumnat pense sobre allò que observa, rols dels/de les qui protagonitzen la pel·lícula, actituds i comportament, per a buscar així, com últim fi provocar un canvi o almenys, un intent, predisposició de millorar les seues actituds, poder entendre la perspectiva en què es mou l'altre."
  - Fer-los arribar a comprendre els rols de cada una de les persones, en diferents situacions i nivells socials, i les funcions que cada una exercix en la vida.
  - Desenvolupar valors com la solidaritat, la igualtat, la cooperació, l'atenció i dedicació a l'altre, el sentit de l'empatia, per a arribar a vegades a sentir el que l'altre sent en una situació concreta. Desenvolupar en l'alumnat valors pro socials i col·lectius, una capacitat més harmònica i madura de la persona, en detriment d'altres més egoistes, i individualistes.
  - Conèixer la història i les dificultats de la integració que té el col·lectiu d'immigrants dels Estats Units en comparació amb Espanya.
  - Reconèixer els prejudis i estereotips que hi ha la nostra societat cap a les persones immigrants.
  - Valorar la riquesa cultural de la immigració"
  - Reconèixer la multitud de factors que interactuen en la realitat en la immigració: socials, econòmics, culturals, classe política, etc.
-

4/ PROPOSTA D'ACTIVITATS

Antes de la proyección

Proposar la reflexió sobre el títol de la pel·lícula i que l'alumnat plantege hipòtesi. Estes han de quedar arreplegades per escrit, per a poder-les debatre després del visionat de la pel·lícula.

Plantejar la recerca en un diccionari d'anglès - valencià del significat de la paraula CRASH. si no es té a mà u, donar per exemple el significat que apareix a continuació :

crash [kræʃ]

- I. nom topada / col·lisió / accident
- II. verb conj
  1. estavellar-se
  2. col·lapsar-se / esfondrar-se
- III. expr crash course :curs ràpid i bàsic
- IV. expr crash helmet: casc
- V. expr crash landing: aterratge forçós
- VI. exp crash into xocar contra / amb

“DACCO Diccionari Anglès –Català de Codi Obert”

A continuació, proposar que entre tot el grup es definisca la paraula “Xoc”, per a evidenciar que el seu significat és (pres del DVB), “Topada, cop que es donen dos cossos en toparse”.

A partir d'ací, el grup llançarà hipòtesi entre què o qui es produiran els xocs al llarg de la pel·lícula.

Si no ix el tema, induir al grup perquè parle de les relacions personals: entre companys/es, entre amics/es, entre germans/es, entre pares/mares/fills/filles,, entre desconeguts/es...

Llançar preguntes del tipus:

- Com són les relacions que tens?De diàleg, d'escolta, d'empatia, violentes, amb agressivitat...?
- Establixes amb els/les altres relacions de “Xoc, col·lisió”? Entre qui? En quines circumstàncies?
- Perquè es donen relacions amb violència, agressivitat...?

- El fracàs, la frustració,, el mal humor, la desesperació poden portar a reaccions interpersonals agressives, violentes? T'ha ocorregut alguna vegada? I a algú que tu conegues? Descriu la situació.
- Abans de reaccionar de forma agressiva, violenta amb els/as altres: Què creus que es pot fer?
- Si hi ha conflictes no es poden abordar estos de forma no agressiva, sense violència...?

Buscar la caràtula i el tràiler de la pel·lícula en Internet i comentar què suggerixen ambdós i al mateix temps, exposar les expectatives generades amb el seu visionat. Arreplegar-ho per escrit per a després del visionat poder-ho comentar.

— 11 —

Per poder entendre millor la pel·lícula " CRASH" caldria detindre's en duess qüestions, a reflexionar amb l'alumnat :

- La forma en què està narrada la pel·lícula.
El director utilitza la tècnica del flashback, per a ordir i entrellaçar les sis històries que componen la pel·lícula:
  - un detectiu de policia negre amb una mare drogoaddicta i un germà desaparegut,
  - dos lladres de cotxes que teoritzen contínuament sobre blancs i negres en la societat americana,
  - el fiscal del districte i la seua irritable esposa,
  - un assaonat policia racista (que cuida de son pare malalt) que no agrada al seu jove i idealista company,
  - un reeixit director de televisió i la seua altiva esposa,
  - un immigrant persa que compra una arma,
  - un manyà hispà i la seua xicoteta filla,

La tècnica del falshback consistix a alterar la seqüència cronològica de la història d'un personatge connectant-la amb moments distints i traslladant l'acció al passat.

Com és una tècnica també utilitzada tant en la televisió com en literatura, es pot proposar a l'alumnat, a partir de dos exemples, que busquen sèries televisives, pel·lícules i còmics en les que aparega la tècnica del flashback o de bot al passat.

Exemple 1: Sèrie TV “Perduts”

El flashback mostra a Locke en el present, en l'illa caminant i després en el passat, anant pel carrer en cadira de rodes.

Exemple 2. Còmic “Astérix i Obelix”

El flashback mostra a l'antic legionari, fabricant de rodes en el present, parlant amb Astérix; en el passat, perdent l'escut en una aposta i tornada al present, parlant una altra vegada amb Astérix.

El **contingut** de la pel·lícula plasma entre altres, les qüestions següents:

- 1 - El multiracisme de la societat nord-americana.
- 2 - Els prejudis i estereotips existents entre les diferents races (blancs, negres, hispans, àrabs, asiàtics), classes socials, sexes i inclús ideologies.
- 3 - La violència com forma d'afrontar el fracàs, els conflictes interns, els conflictes interpersonals...
- 4 - Que qualsevol ser humà és capaç d'actuar de la virtut fis a la relliscada, de ser heroi/heroïna i de ser vilà/vilana sense importar la seua condició, la seua raça o la seua religió.
- 5 - Vivim inserits/es en un sistema social, un sistema format per un conjunt de persones que es relacionen entre si, de tal manera que el que afecta una afecta totes i el que afecta la totalitat afecta cada una.

Com les tres primeres qüestions s'aborden en la guia per a després del visionat, seria oportú abans de veure la pel·lícula abordar la quarta i la quinta qüestió.

RESPECTE A LA QUARTA QÜESTIÓ:

BONDAT/MALDAT, HEROÏCITAT/VILANIA EN EL SER HUMÀ

13

En la vida real no hi ha herois/heroïnes i vilans/vilanes al cent per cent, per això el director de la pel·lícula tira per terra els estereotips de vilans/es i herois/heroïnes. Uns/es i altres són capaços de fer el pitjor i de tindre gestos de generositat. A vegades resulta que l'enemic/ga es convertix en amic/ga i l'amic/ga en enemic/ga. El món no es pot dividir en bons/boni roïns/roïnes, en valents i covards, en justs/es injusts/es. El ser humà és molt complex.

En primer lloc es podria fer referència al coneixement que té l'alumnat d'herois, heroïnes, vilans i vilanes de la història del cine. L'American Film Institute (AFI), i altres institucions solen traure llistes d'herois/heroïnes, vilans/es de la història del cine. El criteri pel qual es va regir l'AFI, en 2003, per a triar als/les herois/heroïnes, és que foren:

“personatges que, en circumstàncies extremes i dramàtiques, feren prevaldre la moral i el coratge, i sacrificaren la seua integritat física per un bé comú.”

Així mateix, el criteri que va seguir per a triar vilans/as va ser el que foren:

“personatges de maldat mental, caràcter egoista i força de voluntat, a vegades ocultats per la bellesa i la noblesa, mentres que altres vegades poden rabiarse desemmascarats. Poden ser horriblement malvats o grandiosament divertits, però són en última instància tràgics”.

Es podria preguntar a l'alumnat:

- Qui són els herois/heroïnes i vilans/vilanes que recordes del món del cine o del còmic?
- Quines són les característiques físiques psicològiques, morals... que determinen la seua forma d'actuar? Quina personalitat tenen? Quins mètodes utilitzen per a fer el bé / mal? Quines motivacions els guien?

Un segon pas per a aprofundir en la qüestió, seria realitzar les següents dinàmiques:

DINÀMICA 1

En els grups solen existir persones que tenim per valents, honorades, justes, bones..., mentres que a altres les considerem covards, injustes deshonestes, pocavergonyes...

Esta dinàmica consistix a proporcionar la discussió sobre si hi ha persones de dos tipus les "bones" i les "roïnes".

Es dividix el grup en dos. Un subgrup defén el que les persones són o bones o roïnes mentres que l'altre grup argumenta l'existència de "bondat" i "maldat" en cada ser humà. De cada subgrup se selecciona una persona que expose el seu punt de vista qui, durant un minut, presentarà les seues opinions. Cinc a deu intervencions són suficients perquè el grup aclarisca les seues idees.

DINÀMICA 2

Motivació: Pluja d'idees sobre conceptes com: pau, solidaritat, justícia, violència, agressivitat, etc.

En grups xicotets: cada u contesta i comenta estes preguntes:

- Un moment en la meua vida en què em vaig sentir solidari/a
- Un moment en la meua vida en què em vaig sentir amb pau
- Un moment en la meua vida en què em vaig sentir agredit/a
- Un moment en la meua vida en què vaig ser jo qui va agredir a altres
- Un moment en la meua vida en què vaig ser injust/a amb algú/na
- Un moment en la meua vida en què va ser algú injust/a amb mi

En gran grup: basant-se en les vivències comentades expressar grupalment quins són els elements d'una verdadera definició de la violència i una altra de la pau; de la solidaritat, de la justícia, de la injustícia...

Conclusió: Invitar l'alumnat a un canvi d' actituds orientades als valors de pau, solidaritat i justícia.

RESPECTE A LA QÜESTIÓ:
TOTES LES MEUES ACCIONS REPERCUTIXEN EN ELS/LESALTRES /
VICEVERSA

Per a afrontar esta qüestió prendrem el sociòleg d'origen polonès, Zygmunt Bauman (1925). Bauman descriu les contradiccions humanes, les tensions no sols socials sinó també existencials que es generen quan els sers humans ens relacionem.

___ 15 ___

DINÀMICA 1

Es llig la cita següent:

En este planeta, tots depenem l'un de l'altre, i res del que fem o deixem de fer és alié al destí dels altres. Des del punt de vista ètic, això ens fa a tots responsables per cada un de nosaltres. La responsabilitat "està ací", fermament col·locada en el seu lloc per la xarxa d'interdependència global, reconeguem o no la seua presència, l'assumim o no.

Zygmunt Bauman

En grups xicotets: cada u contesta i comenta estes preguntes:

- De qui depenc? Per què? Citar exemples de cada un dels cercles a què pertanc:
  - Família: Mare/pare/germans/germanes/iaios/iaies...
  - Companys/as/professors/professores...
  - Amics/amigues
  - Veïns/es
  - Conciutadans/conciutadanes
- Algú/alguna depén de mi? Qui, qui? Per què?
- Les meues accions influïxen en els/les altres? Per què? Buscar exemples per a l'argumentació.

En gran grup: basant-se en les vivències comentades expressar cada grup les conclusions a què s'han arribat.

- Arreplegar opinions sobre la pel·lícula :
  - d'amics/amigues que l'hagen vist
  - de fòrums d'Internet
  - de la web oficial de la pel·lícula (www.crashfilm.com)
- Realitzar un debat sobre cada un dels següents " dilemes morals"

DILEMA 1

Una parella a l'eixir de sa casa per a agafar el cotxe, veu dos xics negres amb mal aspecte. Ell pensa que els xics volen atracar-los, però, no diu res, ella al seu torn, també ho pensa. Instintivament, s'agafen de la mà i arranquen a córrer cap al seu cotxe per a posar-se fora de perill dins d'ell. Una vegada dins bloquegen el tancament de les portes i respiren tranquils. Els xics passen de llarg.

- Tú que hauries fet en eixa situació? Argumenta
- Planteja diferents hipòtesi sobre les intencions dels dos xics negres.
- Planteja diferents hipòtesi sobre la conducta de la parella.

DILEMA 2

Han entrat a robar a casa de les teues veïnes de replanell i fa dos mesos ho van fer en la casa dels veïns del quart pis, telefonos a una empresa de seguretat perquè t'instal·len un nou pany i una alarma antirobotòria i ve a instal·lar-te-la un jove sud-americà amb aspecte de membre de banda. Al veure-ho, telefonos immediatament a l'empresa de seguretat i els dius que o t'envien una persona adulta, responsable, i decent o no els pagues un euro del treball que realitze el sud-americà.

- Es correcta la teua conducta? Argumenta
- Hauria sigut la teua conducta la mateixa si el jove haguera sigut autòcton? Argumenta.

Llegir el conte “ Sense mala intenció” de Battista Cerrutti, per a després de la seua lectura comentar-ho i reflexionar sobre el paper que juguen els tòpics i els estereotips en les relacions socials.

En un restaurant autoservici d'una ciutat suïssa, una senyora es disposava a prendre un aperitiu. Es va acostar a la barra mostrador i agafant un tassó li va demanar al cambrer que li servira un poc de caldo. Després de pagar en la caixa es va dirigir cap a una de les moltes taules del local però, a penes assentada, es va assabentar que s'havia oblidat el pa. Llavors s'alça, es dirigix a agafar un panellet i es torna al seu lloc. Però... Sorpresa! Incredulitat quasi! Davant del tassó de caldo es troba un home de color, un negre que està menjant tranquil·lament del seu caldo.

Açò és el súmmum! – Pensa la senyora mentres l'estupor s'apodera de l'expressió del seu rostre. Accelera els seus moviments i amb aire resolt s'assenta enfront de l'intrús. Sense dir paraula, part el panellet en trossos, els fica en el tassó que està davant del negre i col·loca la cullera en el recipient. El negre, complaent, somriu sense immutar-se.

En silenci van prenent una cullerada cada un fins a acabar la sopa. Tot seguit, l'home de color s'alça, s'acosta a la barra i torna poc després amb una abundant safata d'espaguetis i dos tenidors. Mengen els dos del mateix plat en silenci i, finalment, l'home se'n va.

Fins a la vista! – li diu el cavaller dibuixant un somriure en els seus llavis.

Fins a la vista! – respon la dona alhora que li seguix amb la sorpresa i la intriga reflectides en els seus ulls.

Una vegada vençuts el seu sorpresa i desconcert, busca amb la seua mà el bossa de mà que havia penjat en el respall de la cadira. Però... Alarma! El bossa de mà ha desaparegut.

La dama està a punt de cridar, quan, mirant al seu voltant, descobreix el seu bossa de mà solitari penjant d'una cadira dos llocs més arrere d'on estava assentada ella. Sobre una taula, encara romanien una safata amb un tassó de caldo. Ja estava fred.”

Llegir el següent article, per a després en Internet buscar imatges preses del cine, de la publicitat dels videojocs que referendren... l'existència d'estereotips racials, en el cine, i en la... vida real.

LLATINS, AFROAMERICANS I ÀRABS: ELS ESTEREOTIPS PRENEN HOLLYWOOD

Per **VALMONT**

Terroristes àrabs o russos, traficants de droga llatins, membres de bandes negres, rics blancs i rossos. Una onada de conservadorisme recorre novament la indústria del cine. Els estereotips racials tornen amb força, destinats a alimentar a una audiència àvida de distingir als "bons" dels "roïns"

Des que el cine es va convertir en els anys 50 en un producte de masses, la creació d'arquetips ha sigut una constant. Productors, directors i agents de càsting han col·laborat des de sempre en la creació d'una consciència col·lectiva basada en prejudis racials. Si tirem la vista arrere, podem recordar com els actors de raça negra solien interpretar els papers següents: treballadors de classe mitja-baixa en barris pobres, bergants conflictius, i personatges les activitats dels quals en la immensa majoria dels casos, es movien quasi sempre en els límits de la il·legalitat.

A més, un altre tipus de clixé que s'associava a l'actor negre era l'arquetip del negre graciós, que hui en dia es continua mantenint: personatges no massa intel·ligents però que tenen un alt sentit de l'humor "de barri" i que acaben sent "segons" per un blanc.

Altres estereotips clàssics de Hollywood van tindre a veure amb els llatins, russos i més recentment, amb els àrabs. Als primers sempre se'ls reservava el dubtós honor d'interpretar a multimilionaris traficants de drogues o d'armes mentres que els segons, en teoria molt més aguerrits, li'ls ofería en el 90% dels casos el privilegi de ser terroristes en un ferm propòsit de destruir Estats Units. Una vegada finalitzada la guerra freda, els roïns roïníssims van passar a ser els àrabs, un prejudi que ha sigut reforçat després d'atacs com els de l'11 de setembre.

Si bé durant els anys 90 i principis de la present dècada, actors de la talla de Denzel Washington, Morgan Freeman, Trobe Berry, Benicio del Toro, Antonio Banderes, etc. han contribuït enormement a l'eliminació progressiva d'esta classificació

raça/personatge gràcies pel·lícules com Monsterball, 21 grams, Traffic, o Cadena Perpètua, l'onada de neoconservadurisme en la que s'ha embarcat Hollywood en els últims cinc anys, amenaça de tornar a instaurar els vells i vetllats prejudis racials en moltes de les seues pel·lícules.

Si en els anys 80, estos arquetips eren més que evidents en les pel·lícules d'acció i thrillers, en el segle XXI, el "políticament correcte" els ha desplaçat al terreny de la comèdia o comèdia d'acció. De fet, si ens fixem, una pel·lícula tan aparentment innocent com Shrek, trobem una col·lecció d'estereotips. Els personatges principals, la intel·ligència i bondat dels quals mai es posa en dubte (Shrek i Fiona) són interpretats per actors blancs (Mike Myers i Cameron Diaz). El gat amb bótes, que és astut i manipulador, és interpretat per un llatí (Antonio Banderes) i l'Ase, que no és molt llest però sí tremendament graciós, per un afroamericà (Eddie Murphy). Este mateix esquema es repetix en alguns clàssics de Disney com "El rei Lleó" film en què Timó i Pum, els "vagues oficials" són interpretats per sengles actors llatins.

Més recentment, actors afroamericans com Martin Lawrence (Esta iaia és un perill) o Queen Latifah (Es va armar un sarau) han posat el seu granit d'arena. Inclús un actor tan compromés com Luis Tosar (Et done els meus ulls/ Els dilluns al sol) no ha sentit cap inconvenient a interpretar a un traficant de drogues en el recent remake de "Corrupció a Miami".

Massa casos perquè puga parlar-se únicament de casualitats, l'única cosa que cal plantejar-se és fins a quin punt este moviment és realment representatiu del cine que es fa hui en dia i si hi ha consciència en l'audiència que açò s'està produint. Si són els actors els primers que s'oferixen a perpetuar estos estereotips (com ja fera Will Smith fins que es va decidir per interpretar la vida de Mohammed Ali) poc podem fer els espectadors, excepte observar i criticar.

[Pres de

http://www.soitu.es/participació/2008/04/28/u/valmont_1209382819.html

Despers de la projecció

Activitat 1 - Anàlisi de les/dels protagonistes

Al llarg de la pel·lícula l'alumnat haurà d'anar anotant el nom de cada protagonista i anar realitzant una sèrie de connexions, unint el protagonista en cada una de les situacions que es van desenrotllant, i anotant els conflictes que van sorgint entre elles i ells, per a realitzar una espècie de mapa conceptual per a tindre plasmada eixa xarxa d'interrelacions.

Objectius:

- Conèixer qui protagonitza la pel·lícula
- Identificar els conflictes
- Connectar les relacions entre els/les qui la protagonitzen".

Duració de l'activitat: 113 min.

Activitat 2 - Role Playing

Role-Playing (dramatització o joc de rols): és una tècnica de participació activa de gran utilitat per a aprendre a posar-se en el lloc de l'altre i comprendre'ls, promoure estructures de cooperació en l'escoles. Esta metodologia és vàlida per a aplicar en diferents situacions de l'aula, amb invenció d'exercicis que permeten simular situacions socials conflictives, per a acostar-los així als problemes de la societat actual. S'utilitza amb l'objecte de donar oportunitats a l'alumnat perquè, (mitjançant l'anàlisi d'una situació problemàtica) puguem consolidar i fomentar l'adquisició d'hàbits, actituds, i valors, per a promoure l'adaptació d'estos/estes en les diferents situacions de la vida que han d'afrontar i produir una competència social i individual, com també per a resoldre i afrontar les situacions en relació a conflictes morals que se'ls presenten. Per mitjà d'esta tècnica pretenem que l'alumnat aprenga a posar-se en el lloc dels/de les qui protagonitzen la pel·lícula, a comprendre'ls, acostar-se als seus sentiments i empatitzar amb això, per a analitzar així diverses de les escenes més significants a nivell de discriminació racial i prejudis.

Representació de l'activitat: l'alumnat anirà representant les diferents escenes de la pel·lícula on la discriminació i els valors es veuen més accentuats. Explicant posteriorment com s'han sentit i perquè la/el protagonista actua d'eixa manera, per a analitzar el canvi d'actitud de les/dels protagonistes en diferents escenes, com en unes mostren la seua discriminació i en altres no, entre altres.

- A - REGISTRE DEL COTXE: en esta representació es necessitarà la participació de quatre alumnes, dos faran de policies i dos de matrimoni.
- B - ACCIDENT DE CARRETERA: es necessitarà la participació de dos alumnes, un/a farà de policia i l'altre/a de dona accidentada.
- C - ATRACAMENT DEL COTXE: es necessitaran quatre alumnes, 2 faran de matrimoni i dos de lladres.
- D - MANYÀ EN LA BOTIGA HINDÚ: dos alumnes/os representaran esta escena, un farà d'amo de la botiga i l'altre del manyà.
- E - HINDÚ APUNTANT AMB LA PISTOLA EL MANYÀ: es necessitarà la participació de tres alumnes, un/a farà d'hindú, un/a altre/a de manyà i l'altre/a de la xiqueta.
- F - HOMICIDI EN EL COTXE: dos alumnes faran la posada en escena del cotxe, un/a de policia i un/a altre de lladre.
- G - ESCENA LLIURE: l'alumnat triarà quina serà l'última escena a representar, i el perquè d'eixa escena."

— 21 —

Després de finalitzar les representacions es realitzarà una posada en comú de les idees que s'han anat arreplegant, i un xicotet debat on analitzaran les/els protagonistes i els seus canvis al llarg de la pel·lícula.

Objectius:

- Fomentar la participació en grup i la comunicació
- Analitzar les actituds i postures de les/dels protagonistes
- Aprendre a posar-se en el lloc de l'altre/a
- Respecte de l'opinió dels altres"

Duració: 55 min.

Activitat 3 - Identificar emocions i sentiments

Identificar i reconèixer emocions i sentiments interiorment i en els altres, per gestos, expressió fàcil, corporal, paraules; el to de veu és molt important per al correcte desenvolupament i evolució de la capacitat empàtica. El professorat facilitarà una fitxa a l'alumnat en què es descriuen algunes de les emocions i sentiments, perquè este pugui diferenciar entre estes, així com trobar-ne algunes de semblants, i conèixer-ne millor la significació. L'alumnat haurà d'omplir una fitxa en la qual haurà d'identificar el sentiment a què correspon l'actitud de cada protagonista.

ALEGRIA:

Sentiment agradable, causat pel compliment de desitjos i projecte (curar-nos d'una malaltia, trobar-nos amb una/un amiga/amig).
Relacionats amb esta estan els sentiments de:

- Satisfacció
- Desassossec
- Felicitat
- Goig
- Èxtasi

En quin/a protagonista es produïx i en quin/a escena:"

ESPERANÇA:

sentiment agradable, semblant a la:

- Il·lusió
- Entusiasme
- Optimisme
- Sorpresa

En quin/a protagonista es produïx i en quin/a escena:

POR I VERGONYA:

es produïx davant de la presència de perill i va acompanyat de desitjos de fugida produïts pel desig d'amagar-se, de mantindre alguna cosa oculta, o que altres veges una falta d'acció o mala acció per la nostra part.

Sentiments semblants:

- El temor és una por més suau, mentres que el pànic és una por intensa, que impedit la fugida perquè ens paralitza.
- El terror, és més durador .
- Fòbia, sentiment de rebuig, aversió, intens i irracional, incontrolable

En quin/a protagonista apareix i en quin/a escena:

DESIG, AVORRIMENT I FÀSTIC:

El desig es definix com la tendència cap a alguna cosa, acompanyat d'insatisfacció per no tindre-la. Pot ser molt positiu, que ens motiva a actuar, però pot desencadenar un capritx, desig irracional, i ser efímer, o inclús capritx, sobtat i injustificat.

Són contraris a la:

- Desgana: absència de desig, o avorrimet, produït per alguna cosa repetitiva, o sense interés, i desmotivació, passivitat
- Fàstic: produït per causa física o psíquica que ens és repugnant, ens porta a separar-nos

En quin/a protagonista apareix i en quin/a escena:

IRA, ANSIETAT:

Ira: sentiment humà violent, danyós, encara que quan la controlem és positiva en les nostres reaccions contra injustícia. Sorgix d'un obstacle, amenaça, ofensa, i porta al rebuig o destrucció de l'obstacle. Si és lleu es denomina enuig, si és prolongada i amb odi s'anomena rancor, si és intensa s'anomena ràbia

Impaciència és intranquil·litat, nerviosisme davant d'una tardança
 Ansietat: reacció de fugida, i va acompanyada amb desitjos de fumar, menjar molt, anar d'un lloc a un altre, tensió, sensació d'ofec. L'angoixa és una ansietat més aguda, unida a la por, sensació profunda d'ofec.

En quin/a protagonista apareix i en quin/a escena:

ORGULL I SUPÈRBIA:

L'orgull és un sentiment que té dos accepcions: L'orgull sa és un sentiment agradable, de respecte cap a un mateix, produït per la dignitat, o acció valuosa. I l'orgull roïn es dona quan la consciència de la pròpia vàlua va acompanyada de menyspreu cap a altres.

L'extrem és la supèrbia, que inclou desig de ser reconegut com el millor.

- Superioritat: sentiment de seguretat, al comparar-se amb la resta i pensar que està per damunt , però sense menysprear-los
- Arrogància: orgull i superioritat que es manifesta en paraules, gestos"

En quin/a protagonista apareix i en quin/a escena:"

Després de finalitzar la fitxa seria convenient realitzar un debat en grup on hi haja una posada en comú dels sentiments analitzats, i analitzar les diferents postures que prenen les/els protagonistes en cada una de les escenes en què apareixen."

Objectius:

- Analitzar els sentiments oposats que mostren les/els protagonistes
- Comunicació i aprenentatge en grup

Duració de l'activitat: 30 min.

Activitat 4 - Puzle d'Aronson

La tècnica puzle d'Aronson és una ferramenta fonamental per a confrontar diversos punts de vista, amb aplicació d'una metodologia dinàmica i funcional per a augmentar les competències de l'alumnat. Esta tècnica proporciona un aprenentatge cooperatiu, interactiu i significatiu. Entre els objectius d'esta tècnica trobem:

- Millorar l'aprenentatge cooperatiu
- Fomentar una actitud positiva entre les/els components del grup
- Augmentar el rendiment acadèmic
- Afavorir l'aprenentatge significatiu i autodirigit
- Desenvolupar la solidaritat i el compromís cívic entre l'alumnat
- Desenvolupar habilitats socials per a relacionar-se amb el grup i exposar de forma assertiva el propi punt de vista.
- Fomentar l'autonomia en l'aprenentatge
- Atendre la diversitat d'interessos, valors, motivacions i capacitats de l'alumnat

El puzle d'Aronson consta de 5 fases:

- 1 - S'explica a l'alumnat en què consistix i és motivat en la posada en marxa."
- 2 - Es divideix la classe en grups base de 6 participants on cada participant del grup haurà de triar 1 de les 6 fitxes que treballarem. En cada una d'estes fitxes es va a analitzar un dels conflictes que hem considerat rellevants a explotar i analitzar.
- 3 - Una vegada repartides les fitxes dins de cada grup, es reorganitzarà l'aula en grups d'expertes/experts, és a dir, tot l'alumnat que tinga la fitxa 1 en un grup, els que tinguen la fitxa 2 en un altre grup... El nou grup d'expertes/experts haurà de treballar la seua fitxa corresponent. Cada alumna/e haurà de formar-se en el seu material per a després saber transmetre'l a l'equip.
- 4 - Una vegada que tots els grups d'expertes/experts hagen acabat de realitzar les fitxes, cada participant tornarà al seu grup base. Per orde de la fitxa 1 a la 6, cada participant del grup exposarà el seu conflicte, i així successivament fins que tot el món haja entés tots els conflictes. D'esta manera en menys temps i amb l'ajuda dels seus companys/es han interioritzat més continguts, i ara totdrs/tots són expertes/experts en tots els conflictes.

- 5 - Finalment es realitzarà un debat en grup on es posaran en comú totes les opinions que han anat arreplegant al llarg de la tècnica. El professorat tindrà les principals idees que es pretenien analitzar de cada conflicte a manera de guia per al debat.

Anàlisi de les fitxes

Perquè el professorat pugui guiar més fàcilment el debat, anem a anotar-li les principals idees que hem cregut necessàries analitzar en els diferents conflictes.

- 1 - El conflicte intern que ha de tindre Farhad a l'haver-se comprat una pistola per a protegir-se, i haver acabat disparant a una xiqueta. Respecte a la xiqueta, comentar la relació de la capa protectora que li posa el seu pare perquè la xiqueta deixi de tindre por, i el fet d'haver-li salvat la vida a son pare.
- 2 - Al trobar-se en una situació de vida o mort es deixen de banda els prejudis i s'actua sense importar la persona que has de salvar. Reflexionar sobre perquè cal arribar a eixe punt per a deixar de banda els prejudis.
- 3 - Al llarg de la pel·lícula Anthony només fa que defensar els negres, i dient que s'han de recolzar i ajudar entre si, comentar perquè acaba atracant una persona de la seua mateixa raça. A més comentar el comportament de Cameron Thayer, fart ja del fet que li diguen que els negres segueixen unes pautes de comportament, i que no estan vistos socialment al mateix nivell que els blancs.
- 4 - El conflicte del detectiu és ell mateix, només pensa en el seu treball i en la seua reputació, i deixa de banda la recerca del seu germà perquè este és un delinqüent i seria una taca per al seu currículum.
- 5 - Després de l'atracament només fa que desconfiar de les persones immigrants, per la por posa seguretat a tota la casa, però acaba tenint un accident domèstic i l'única persona que l'ajuda és la seua criada, que és immigrant.
- 6 - L'agent es comporta al llarg de tota la pel·lícula professionalment, sense prejudis, comentar com acaba caient en la trampa de les aparences i acaba matant un innocent.

Fitxa 1

Nom dels/de les qui protagonitzen esta escena

Què està passant?"

Quin és el conflicte que els ha portat a esta situació?

Quin és el paper que exercix la xiqueta?"

Quin creieu que serà el conflicte intern que tindrà Farhad després de l'escena que ha protagonitzat?

Fitxa 2

Nom de les/dels protagonistes que apareixen en l'escena

Analitza l'escena de la detenció

Quin és el conflicte que els relaciona?

Per què li vol salvar la vida i ella no vol que la salve?

Hi ha resolució del conflicte?

Fitxa 3

Nom dels personatges que apareixen en l'escena

Què està passant?

Quin és el conflicte que els ha portat a esta situació?

Per què reacciona d'eixa forma Cameron Thayer?

Quin creieu que serà el conflicte intern que tindrà Anthony després de l'escena que ha protagonitzat?

Fitxa 4

Nom dels/de les qui protagonitzen el conflicte

Quin és el conflicte del detectiu?

Per què es comporta d'eixa forma?

Quin creieu que serà el conflicte que tindrà després de la mort del seu germà?

Fitxa 5

Nom de les/dels protagonistes que apareixen en l'escena

Quins conflictes tenen estes/estos protagonistes?

Quin és el conflicte que relaciona estes/estos protagonistes amb la resta?

Quina és la resolució del conflicte per a estes/estos protagonistes?

Fitxa 6

Nom de les/dels protagonistes que apareixen en l'escena

Quin conflicte unix a estos dos personatges?

Quin és el comportament dels dos personatges al llarg de la pel·lícula?

Quin creieu que serà el conflicte intern que tindrà l'agent després de l'escena que protagonitza?

5/**WEBGRAFIA:**

[http://es.wikipedia.org/wiki/Crash_\(pel%C3%ADcula_de_2005\)](http://es.wikipedia.org/wiki/Crash_(pel%C3%ADcula_de_2005))

<http://www.filmaffinity.com/es/film707094.html>

<http://www.blogdecine.com/estrenos/crash-choque-racial>

<http://www.filasiete.com/criticas/crash>

<http://www.fotogramas.es/Peliculas/Crash-2004/Critica>

Guia
didàctica

Crash

col·lisió